

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4256

17. desember 2020

Tildelingsbrevet til Norges forskningsråd for 2021

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2021 (Prop.1 S 2020-2021) og Innst. 11 S (2020-2021), og det tildeles med dette **129, 591 mill. kroner** til Forskningsrådet med **129, 067 mill. kroner** over kap. 780, post 50 og **0,524 mill. kroner** over kap. 732, post 21 til drift og videreutvikling av nasjonalt system for måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene. Det er en reduksjon på 151,7 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2020. Reduksjonen skal bidra til å bygge ned Forskningsrådets avsetninger og skal ikke føre til redusert aktivitet i 2021. Reduksjonen fra 2020 på 84,3 mill. kroner videreføres i 2021.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådet.:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*, *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*, *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* og *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

Oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien, regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2019-2028) samt viktige politiske målsettinger i departementets sektoransvar skal følges opp. Dette gjelder innenfor forebygging og folkehelse, diagnostisering, behandling, og rehabilitering og helse- og omsorgstjenester, innovasjon og samarbeid med næringslivet slik det kommer til uttrykk i statsbudsjettet, i aktuelle stortingsmeldinger, handlingsplaner og strategidokumenter fra departementet I 2020 og i starten av 2020 vil det legges frem Nasjonal alkoholstrategi 2020–2025, Handlingsplan for kliniske studier, Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029, Handlingsplan for forebygging av selvmord (2020–2025), Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019–2024), Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, Demensplan 2025, Meld. St. 24 (2019–2020) Lindrende behandling og omsorg, Pårørendestrategien og Ernæringsstrategien.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2021 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg, viktig styringsinformasjon for HOD.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjettforslag for 2021 (Prop.1 S 2020-2021) og Innst. 11 S (2019-2020). Tildelte midler for 2021 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Helse- og omsorgsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man

sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Formål som finansieres over denne posten:

- *Budsjettformål*; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HelseVel), Bedre helse og livskvalitet (BedreHelse), God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (Behandling). I tillegg kommer nytt budsjettformål for norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.
- *Strategiske satsinger, senterordninger m.m.*: kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens, senterordning for klinisk behandlingsforskning.
- *Internasjonalt samarbeid* gjennom JPND, Neurodegenerative Disease Research, JPI-A Healthy Diet for a Healthy Life, JPIAMR, Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance, EUs strålevern (EURATOM).
- Sekretariatsfunksjon for HelseOmsorg21, HelseOmsrg21-Monitor samt drift og videreutvikling av HelseOmsorg21 monitor, jf spesifisering i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet.

Føringer:

- Finansiering av forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,471 mill. kroner. Dette inkluderer en styrking på 10 mill. kroner fra 2020, jf. Prop. 1 S (2020-2021).
- Norges forskningsråd skal etablere en helhetlig virkemiddelkjede for helseinnovasjon (Pilot Helse). Det er i statsbudsjettet for 2021 satt av 20 mill. kroner til formålet. De regionale helseforetakene og Innovasjon Norge skal inviteres inn i arbeidet.
- Forskningsrådet skal følge opp regjeringens handlingsplan for kliniske studier, blant annet bidra til å videreføre og styrke det nordiske samarbeidet om kliniske studier og videreutvikle datagrunnlaget om kliniske studier i HelseOmsorg21-monitor.
- De regionale sentre for omsorgsforskning videreføres etter 2020 med uendrede vilkår, herunder blant annet de økonomiske vilkår. Forskningsrådet skal påse at vilkårene for tildelingen av vertssted for regionalt senter for omsorgsforskning etterfølges¹. Departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene i løpet av den nye kontraktperioden 2021-2023.

1

Det gjøres oppmerksom på at Helsedirektoratet har gitt de regionale sentre for omsorgsforskning oppdrag som varer ut 2023 knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er direkte finansiert av Helsedirektoratet. Det gjøres også oppmerksom på at de regionale sentre for omsorgsforskning inngår i tiltaksporteføljen til regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale og fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, som har planperiode 2021-2025.

- Forskningsrådet bes om å prioritere forskning på sykdomsutvikling og skader knyttet til alkohol på områder der det ikke finnes tilstrekkelig med kunnskap
- Sykdommer som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der vi vet det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål, dette gjelder eksempelvis muskel- og skjelettsykdommer, ALS, langvarige smertetilstander, kroniske sykdommer, demens og utmattelsesykdommer herunder CFS/ME.
- Norge skal bidra aktivt i det globale forsknings samarbeidet mot antibiotikaresistens i et en-helseperspektiv.
- Forskningsrådet skal legge til rette for økt samarbeid med de regionale helseforetakene og frivillig sektor, herunder vurdere muligheter for bl.a. felles utlysninger.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre, herunder også midler til HelseOmsorg21-rådet som ble overført med vel 7,5 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på oppnådde resultater innenfor forskning og innovasjon med følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene. Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder som nevnt under punkt 2 og at det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Behovsidentifisert forskning, nytteperspektivet og brukermedvirkning
- Bruk av HRCS for å følge med på og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2021 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer (som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, forslag til store satsinger etc.)

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet 7. juni 2021. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse

Folkehelseinstituttet

De regionale helseforetakene

Kunnskapsdepartementet

Riksrevisjonen

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep. 0030 Oslo

Alle RHF

Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO

Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,

Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO

Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8036 Dep 0030 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer

4.1. HelseOmsorg21 sekretariatsfunksjon og HelseOmsorg21 monitor

- Forskningsrådet videreutvikler HelseOmsorg21-monitoren for forskning, innovasjon og helsenæring i tråd med formålet og tidligere føringer. Det er ønskelig at informasjon fra monitoren synliggjøres på en hensiktsmessig måte, eksempelvis gjennom kvartalsvise nyhetsbrev og oppsummeringer av relevant informasjon